

Lokalhistorisk Nyhedsbrev nummer 39 – april 2015

Læs om:

- **Side 1: God gang i de lokalhistoriske arrangementer, men ikke så mange udgivelser**
- **Side 2-3: Kort omtale af 5 nye lokalhistoriske bøger og artikler samt nogle bøger på vej**
- **Side 4-8: Arrangementer med lokalhistorisk indhold perioden april 2015 til november 2016 – lige til at hænge på opslagstavlen**

Foråret er i disse nyhedsbreve normalt karakteriseret ved, at antallet af bogudgivelser og indendørs foredrag her i foråret er markant faldende i forhold til vintertiden. Men også af, at antallet af ture og arrangementer i det fri er stærkt stigende og allerede ret omfattende. 2015 er ingen undtagelse, hvilket tydeligt vil fremgå af resten af nyhedsbrevet.

Lokalhistorisk Nyhedsbrev udkom første gang for 6 år siden. Oprindeligt var det geografisk tænkt at skulle dække det gamle Sorø Amt, idet modtagerkredsen oprindeligt primært var medlemmerne i Historisk Samfund for Sorø Amt. På de 6 år er der sket meget. For det første har Historisk Samfund for Sorø Amt skiftet navn til Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. For det andet er Historisk Samfund for Holbæk Amt blevet nedlagt. Og for det tredje er modtagerkredsen af Lokalhistorisk Nyhedsbrev ikke længere begrænset til medlemmerne i det tidligere Historisk Samfund for Sorø Amt. Langsomt, men sikkert, er modtagerkredsen nu primært personer i det tidligere Vestsjællands Amt. Der er dog modtagere overalt i landet (og enkelte i udlandet), som tidligere har boet i området, og fortsat ønsker at bevare en historisk tilknytning til deres tidligere bopælsområde. Ovenstående har betydet, at Lokalhistorisk Nyhedsbrev langsomt er begyndt at omtale litteratur og arrangementer fra hele det vestsjællandske område, i hvert fald fra Kalundborg i nord til Skælskør i syd og fra Korsør i vest til Næstved i øst. Det giver modtagerne endnu flere muligheder for at vælge mellem spændende litteratur, arrangementer, foredrag og ture indenfor en rimelig geografisk afstand.

Modtagerkredsen udvider sig primært ved, at jeg modtager henvendelser enten fra interesserede selv eller ved, at personer, der allerede modtager nyhedsbrevet, sender mig en mailadresse på venner og bekendte, som de vurderer, er interesseret i selv at modtage nyhedsbrevet.

Så tak for den store opbakning til nyhedsbrevet. Det er jo dejligt at lave et stykke arbejde i sin fritid, som også interesserer mange andre. Også tak for opbakningen til bogen om Slagelse under besættelsen, som jeg udsendte november 2014 sammen med Ole Bay Andersen. De 500 eksemplarer blev udsolgt på 6 dage, og da der fortsatte med at komme henvendelser fra interesserede, har vi bestilt et genoptryk på 300 eksemplarer. Via facebook-grupper og i forbindelse med foredrag og lignende, er de ca. 225 eksemplarer allerede forudbestilt. Så du skal være hurtig, hvis du vil sikre dig et af de sidste ca. 75 eksemplarer. Bogen udkommer omkring den 8. maj og koster 249 kroner. Hvis du er interesseret, så send mig en mail: carsten.egoe.nielsen@hotmail.com

Sidste år gennemførte ”Nielsens historie ture” seks byvandring i forskellige dele af Slagelse. Der kunne kun deltage 20 på hver tur, og de 120 pladser blev hurtigt udsolgt. Turene blev kun omtalt via dette nyhedsbrev, og nåede aldrig til andres kendskab. I år har jeg næppe mulighed for at gennemføre samme antal ture – foreløbig er der kun planlagt en enkelt, som imidlertid er blevet dubleret (se under 5. og 6. maj i aktivitetsoversigten). Men der kommer et par stykker mere, se mere i næste Lokalhistoriske Nyhedsbrev.

Med venlig hilsen
Carsten Egø Nielsen

Nye udgivelser med lokalhistorisk indhold.

1) Fuglebjergens Lokalhistoriske Forening – Borupris' Venner: Årsskrift 2015

Fuglebjergens Lokalhistoriske Forening har udsendt sit årsskrift for 2015. Årsskriftet er i år det sidemæssigt største i foreningens historie, nemlig på ikke mindre end 125 sider. Foreningen kan i øvrigt den 17. maj fejre 25-året for den stiftende generalforsamling, hvorfor en af artiklerne, skrevet af formanden Bertel Hansen, da også handler om foreningens historie.

De øvrige artikler er skrevet af 6 forskellige forfattere, og spænder vidt i tid, indhold og geografisk område. Første artikel af Ingeborg Nielsen handler om J.F.N. Vermehrens erindringer fra Vinstrup. Her opholdt han sig om sommeren i perioden 1859-1861. Vermehren var godt kendt i området, idet han blev født i Ringsted i 1823 og som 15-årig blev elev på

Sorø Akademi, hvor han blandt andet havde B.S. Ingemann som dansklærer. Han endte som professor ved Kunstakademiet i København fra 1873-1901. Artiklen er en gengivelse af hans erindringer fra perioden i Vinstrup og giver en fin beskrivelse af byen og dens indbyggere.

Årbogens øvrige artikler er:

- Arleth Hansen: Minder fra Tornemark og Haldagerlille
- Bertel Hansen: Dagbogen fra 1864
- Carsten Egø Nielsen: Harstedgaard
- Carsten Egø Nielsen: Hermann Olesens oplevelser efteråret 1944 til maj 1945
- Jørn Nielsen: Rytterskolen i Hyllested og dens beboere
- Bertel Hansen: Staffenstrup og dens beboere
- Knud Danielsen: Hans Henrik Bøgh, Erik Bøgh og Fuglebjerg 1819-1899

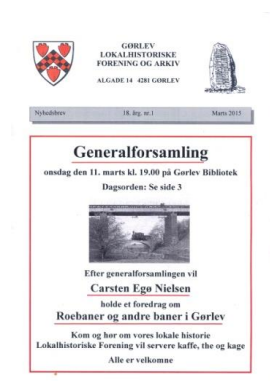
Årsskriftet kan købes ved henvendelse til Bertel Hansen bertel@arlose.dk

www.borupris.dk

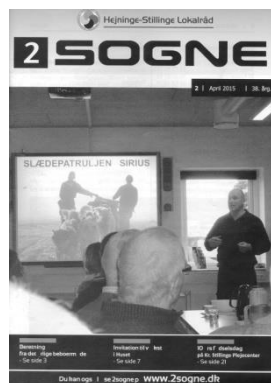
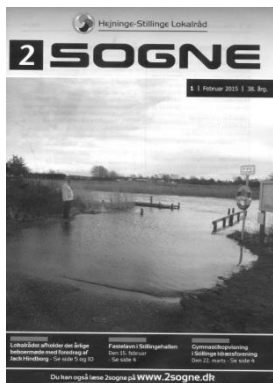
2) Nyhedsbrev. Udgivet af Gørlev Lokalhistoriske Forening og Arkiv. 18. årgang, nr. 1, marts 2015.

Gørlev Lokalhistoriske Forening og Arkiv har udsendt det første nyhedsbrev for 2015. Udover forskellige oplysninger om foreningen og arkivet, herunder generalforsamlingen, hvor undertegnede holdt et foredrag ”Roebaner og andre baner i Gørlev”, indeholder nyhedsbrevet to lokalhistoriske artikler. Den første handler om afholdsrestaurationsen og sommerpensionatet ”Lyngbo” på Hyrdehusvej ved Bjerger Strand. Stedet blev startet i 1934 af Herta Hansen, og det er hendes barnebarn Per Olesen, der har stillet sin viden og billeder til rådighed. Stedet eksisterede som restaurant og pensionat i 1976, men den sidste ejer fortsatte med at have enkelte pensionærer helt frem til omkring 1992. Den anden 9 sider lange artikel handler om Gørlev Andelsmejeri, der eksisterede fra 1887 til 1963. Artiklen med mange gode samtidige billeder fortæller dels om mejeriet, men også om hvordan det satte sit præg på den daværende lille landsby ”Gjörlev”.

www.goerlevlokalarkiv.dk

3) 2 Sogne. Udgivet af Hejninge-Stillinge Lokalforsamling, nr. 6, december 2014. 37. årgang.

I hvert nummer af "2 Sogne" er der artikler eller billeder med lokalhistorisk indhold fra Stillinge og/eller Hejninge sogne – og sommetider også uden for sognegrænserne. I februar-nummeret er der en lille artikel om Restaurant Egebo ved Bildsø Skov samt billeder af konfirmanderne fra Stillinge Kirke foråret og efteråret 1965. I april-nummeret er der også to billeder. Det ene er eleverne og lærerne (en forskolelærerinde og en førstelærer) fra Kelstrup Skole i 1953/54, og det andet billede er konfirmanderne fra foråret 1955. Artiklen i april-

nummeret handler om Anders Andersen i Kirke Stillinge, som var boelmand og ejede ejendommen Hjorthøj, som i dag har adressen Tommedyssevej nr. 1. Anders blev valgt ind i sognerådet i 1854, og her var han medlem i 20 år, heraf de 15 som formand. Ved hans afgang fra sognerådet fik han af sognets indbyggere et smukt chatol som tak for indsatsen. I øvrigt var Anders Andersen også med i den første slesvigske krig 1848-50 som dansk soldat. Han døde i 1909 i den for tiden høje alder af 94 år. Som altid er det lokalhistorikeren Helge Christiansen fra Bildsø, der leverer materialet.

www.2sogne.dk

4) Sorø Museumsforening: Nyhedsbrev, februar 2015.

Sorø Museumsforening har udsendt sit nyhedsbrev for foråret 2015. Naturligvis er der forskellige foreningsmeddelelser, herunder specielt omtale af forårets arrangementer i form af foredrag og ture. Men der er også som sædvanlig plads til en mindre lokalhistorisk artikel. Denne gang er det tidligere overlærer ved Stenmagle Skole Holger Jørgensen, der har skrevet artiklen: "Nyrupgård i Stenmagle Sogn hed oprindelig Marenlund". Vi får gårdens historie, herunder de forskellige ejere, fra 1794 og til i dag. Det er en spændende lille historie, der også indeholder dramatiske begivenheder som eksempelvis to brande i henholdsvis 1885 og i 1935. Det var i datiden en stor gård. I 1878 viser en vurdering, at der hørte omkring 240 tønder land jord til og desuden hører der en del huse til. Arealet er gennem tiderne blevet lidt mindre, eksempelvis blev der i 1985 frastykket 33 parceller, der i dag har adressen Marienlunden. Endelig skal også nævnes, at nyhedsbrevet indeholder en del sjove oplysninger fra avisen Sorø Folketidende i januar 1893.

www.sormusfor.dk

Kommende lokalhistoriske bogudgivelser:

- 25. april kl. 10.00 på Forsorgsmuseet på Andersvænge (nu Rosenkildeparken): Fortællinger fra Andersvænge
- 4. maj 2015 kl. 19.30 bliver præsenteret en ny bog af Bent Frandsen: "Høng og Omegn under besættelsen 1940-1945. Præsentationen sker på Høng Bibliotek.
- Medio maj: Genoptryk af Ole Bay og Carsten Egø Nielsens bog "Slagelse besat...-og befriet". Det nye oplag er på 300 eksemplarer, hvoraf de ca. 225 allerede er reserveret. Hvis du er interesseret, skriv på carsten.egoe.nielsen@hotmail.com. Bogen koster 249 kroner.

Arrangementer med lokalhistorisk indhold/interesse

Hvis du vil være helt sikker på dato, tidspunkt og sted til et af arrangementerne, er det en god ide selv lige at tjekke nedenstående oplysninger, fx på de hjemmesider, der er angivet adresse på.

Af hensyn til allerede nu at kunne disponere kalenderen længere frem, er der i den efterfølgende oversigt medtaget de arrangementer, som jeg har kendskab til på nuværende tidspunkt frem til november 2016. Arrangementerne er opstillet kronologisk. Husk allerede nu at skrive arrangementerne ind i kalenderen, så du ikke går glip af netop det emne, du gerne vil høre nærmere om eller den tur, du gerne vil deltage i!

Hvis du vil have overblikket over de mange arrangementer ved hånden, kan du printe siderne ud til opslagstavlen.

Arrangementer april 2015 – november 2016

Dato	Arrangement	Sted og tidspunkt	Evt. guide eller foredragsholder	Arrangør/nærmere information
2. april til 18. oktober 2015	Udstilling og café	Røsnæs Fyr, Røsnæsvej 475, 4400 Kalundborg		Tjek åbningstider på www.visitvestsjælland.dk
Indtil 3. maj 2015	Udstilling: Næstveds gamle biografer	Næstved Bio, Kattebjerg 5, 4700 Næstved. Åben i biografens åbningstider		www.bionæstved.dk
23.04.15	Årsmøde med filmforevisning: ”Besættelse og befrielse i Næstved” & ”Krigen i Fensmark”	NæstvedArkiverne, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved, personaleindgang 3, kl. 19.00 præcist		www.naestvedarkiverne.dk
23.04.15	Foredrag og byvandring: Fødevareindustri i Ringsted	Ringsted Museum og Arkiv, Køgevej 41, 4100 Ringsted, kl. 10.00-12.00 og 17.00-19.00	Cand.mag. Rikke Elise Roos	www.vestmuseum.dk
24.04.15	Foredrag: Her har jeg hjemme (bl.a. om Store Valby ved Slagelse)	Slagelse Museum, Bredegade 11A, 4200 Slagelse, kl. 19.00	Cand.mag. arkæolog Trine Borake	www.vestmuseum.dk
25.04.15	Åbent hus og præsentation af jubilæumsbog ”Fortællinger fra Andersvænge” i anledning af Andersvænges 75 års jubilæum	Andersvænge (nu Rosenkildeparken), Rosenkildevej 59, 4200 Slagelse, kl. 10.00-14.00		www.forsorghistorien.dk

25.04.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk
25. april til 16. august	Udstilling: Dansk Møbeldesign (også med møbler fra lokale virksomheder)	Slagelse Museum, Bredegade 11A, 4200 Slagelse		www.vestmuseum.dk
30.04.15	Afsløring af Kalundborg Korsriddertapet ved Kulturminister Marianne Jelved	Kalundborg Museum, Adelgade 23, 4400 Kalundborg, kl. 14.30		www.vestmuseum.dk
30.04.15	Store Bededagsaften på Borreby Herreborg	Borreby Herreborg, Borrebyvej 47, 4230 Skælskør, kl. 19.00		www.borrebyteater.dk
04.05.15	Reception i anledning af bogudgivelse: Høng og Omegn under besættelsen 1940-1945	Høng Bibliotek, Odinsvej 27, 4270 Høng, kl. 19.30		www.honglhf.dk
05.05.15	Byvandring i Slagelse: I besættelsestidens fodspor	Den gamle Kaserne, Kastanievej, 4200 Slagelse, kl. 18.30	Carsten Egø Nielsen	Tilmelding nødvendig – kun 20 deltagere: carsten.egoe.nielsen@hotmail.com UDSOLGT
06.05.15	Byvandring i Slagelse: I besættelsestidens fodspor	Den gamle Kaserne, Kastanievej, 4200 Slagelse, kl. 18.30	Carsten Egø Nielsen	Tilmelding nødvendig – kun 20 deltagere: carsten.egoe.nielsen@hotmail.com FÅ PLADSER TILBAGE
06.05.15	Foredrag: Dianalund før og nu	Grønseforeningen, Vestsjælland. Degneparken 1, 4293 Dianalund	Birthe Marie Kildsig	Tilmelding Erling Nielsen erlingnielsen@stofanet.dk
07.05.15	Foredrag: Musiklivets betydning for Christian Olsens sociale og kulturelle identitet (Christian Olsen var fra Kaldred)	Kalundborg Museum, Adelgade 23, 4400 Kalundborg, kl. 19.30	Seniorforsker Jens Henrik Koudal	www.vestmuseum.dk
9. maj til 26. juli 2015	Udstilling: 200 års jubilæumsudstilling for Sjællandske	Slagelse Museum, Bredegade 11A, 4200 Slagelse		www.vestmuseum.dk
12.05.15	Rundvisning	Fyrendal Kirke, Fyrendalvej 14, 4262 Sandved, kl. 19.00	Bertel Hansen	Fuglebjergerne Lokalhistoriske Forening www.borupris.dk

28.05.15	Foredrag: Slagelse under besættelsen	Kirke Stillinge Plejecenter, Stillingevej 48, 4200 Slagelse, kl. 13.30	Carsten Egø Nielsen	
29.05.15	Byvandring i Solbjerg med efterfølgende spisning	Solbjerg Forsamlingshus, Solbjergvej 38, 4270 Høng, kl. 18.00		www.honglhf.dk samt LOF, Høng
30.05.15	Sommerudflugt	Københavns befæstning, Bakken samt guidet rundtur på Slotsholmen. Nærmere oplysninger i kommende nyhedsbreve		Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk UDSOLGT
05.06.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk
07.06.15	Guidet tur omkring Antvorskov Ruin	P-pladsen ved det tidligere Hunsballe, kl. 13.00	Torben Hansen og Carsten Egø Nielsen	www.slaglosia.dk
13.06.15	Guidet tur til Vrøj	Spangvej 10, 4593 Eskebjerg, kl. 10.00	Paraplyen. Lokalhistoriske arkiver og arkivforeninger i Kalundborg Kommune	Tilmelding nødvendig til Anne Christensen, tlf. 5885 5173
14.06.15	Foredrag: Vægteren på Holbergs tid	Tersløsegaard, Holbergsvej 101A, Tærsløse, Dianalund, kl. 14.00	Professor Ulrik Langen	
11-19. juli 2015	Vikingefestival	Trelleborg, Trelleborg Allé 4, 4200 Slagelse. Alle dage kl. 10.00-17.00		www.vikingeborgen-trelleborg.dk
11.07.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk
18.07.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk
25.07.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk
28.07.15	Historietur i Tude Ådal og Vejlerne	Parkeringspladsen, Bildsøvej 185, 4200 Slagelse, kl. 19.00		Blå Flag, Slagelse Kommune
01.08.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk

08.08.15	Rundvisning på Vikingeborgen Trelleborg	Vikingeborgen Trelleborg, Trelleborg Allé 4, 4200 Slagelse, kl. 10.30		Foreningen Norden Roskilde-Lejre
11.08.15	Vandretur: Historie og natur ved Stignæs Skanser	Stignæs Havn, 4230 Skælskør, kl. 19.00		Blå Flag, Slagelse Kommune
16.08.15	Foredrag: Holberg og hans kvinder	Tersløsegaard, Holbergsvej 101A, Tærsløse, Dianalund, kl. 12.00	Dr. Philos Karen Skovgaard-Petersen	
22.08.15	Vi laver mad fra Antvorskov Klosters tid	Foreningen Slaglosia, Bakkevej 6, 4200 Slagelse kl. 17.00		Tilmelding nødvendig på www.slaglosia.dk
05.09.15	Guidet tur til Sprogø	Mødested oplyses ved tilmelding. Kl. 14.00-17.00		Tilmelding: www.visitvestsjælland.dk
10.09.15	Historisk tur til Sorterup Kirke, Fattiggård m.v.	Parkeringspladsen ved Sorterup Kirke, Sorterup Kirkevej 19, 4200 Slagelse, kl. 19.00	Torben Hansen	www.slaglosia.dk
12.09.15	Efterårstur: Kalundborg med rundvisning i kirke samt byvandring	Kalundborg Kirke. Adelgade 19, 4400 Kalundborg, kl. 13.30	Lektor Søren Juul	Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk
08.10.15	Foredrag: Antvorskov Kloster og Slot	Slagelse Bibliotek, Stenstuegade, 4200 Slagelse, kl. 19.00	Carsten Egø Nielsen	www.slaglosia.dk og LOF, Slagelse
22.10.15	Foredrag: Pigerne på Sprogø	Samlingssalen på Borup Ris Skolen, Sandvedvej 24, 4250 Fuglebjerg, kl. 19.00	Carsten Egø Nielsen	Fuglebjergens Lokalhistoriske Forening www.borupris.dk
12.11.15	Foredrag: Pigerne på Sprogø	Aktivitetshuset i Tølløse, Nytorv 14, 4340 Tølløse, kl. 19.30	Carsten Egø Nielsen	Lokalhistorisk Forening for Tølløse Egnen. Kontakt formanden Svend Åge Jørgensen svaakj@gmail.com
27.11.15	Udlevering af årbog 2015	Sorø Nærmere oplysninger i kommende nyhedsbreve		Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk
25.02.16	Filmaften i Fuglebjerg	Nærmere i kommende nyhedsbreve		Fuglebjergens Lokalhistoriske Forening www.borupris.dk
12.04.16	Årsmøde med generalforsamling	Nærmere i kommende nyhedsbreve		Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk

28.05.16	Sommertur i bus	Nærmere i kommende nyhedsbreve		Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk
17.09.16	Efterårstur i egen bil	Nærmere i kommende nyhedsbreve		Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk
25.11.16	Udlevering af årbog 2016	Skælskør. Nærmere i kommende nyhedsbreve		Historisk Forening for Midt- og Sydvestsjælland. www.histvestsj.dk

Lokalhistorisk nyhedsbrev omtaler nyere lokalhistorisk litteratur og lokalhistoriske arrangementer i det vest- og sydsjællandske lokalområde og udkommer ca. 6 gange årligt. En speciel velkomst til de nye modtagere - nu er vi over 500 modtagere. Kender du nogen, der måtte være interesseret, er du velkommen til at videresende nyhedsbrevet eller oplyse mig om deres mailadresse. Så vil de fremover gratis automatisk modtage de kommende udsendelser uden nogen form for forpligtigelser eller kommercielle reklamer. Husk også at orientere mig, hvis du skifter mailadresse – jeg får et par stykker retur hver gang, enten fordi mailadressen er ukendt, eller fordi postboksen er fuld. Så husk også jævnligt at slette noget fra indboksen. Nogle af de nye modtagere vil konstatere, at de ikke selv har tilmeldt sig nyhedsbrevet. Jeg har modtaget deres mailadresse fra personer, der mente, at de pågældende ville være interesseret i nyhedsbrevet. Er det ikke tilfældet, kan de naturligvis afmelde nyhedsbrevet ved at sende mig en mail. Jeg udsender nyhedsbrevet som ”blind copy”, hvilket betyder, at ingen kan se mailadresser på modtagerne.

”Lokalhistorisk Nyhedsbrev” udsendes som et fritidsinitiativ, men heldigvis er der flere, der orienterer mig om litteratur og arrangementer – tak for det! Nyhedsbrevet kan naturligvis kun omtale litteratur og arrangementer, som jeg har kendskab til, og gør derfor på ingen måde krav på at være en fuldstændig oversigt. Så har du kendskab til litteratur og arrangementer (også noget, der er på vej), som du synes fortjener at komme til over 500 andre interesseredes kendskab, er du velkommen til at sende mig en mail. Har du kendskab til lokalhistoriske publikationer, der ønskes omtalt, er du velkommen til at sende et eksemplar eller en omtale til mig på adressen: Holstebrovej 39, 4200 Slagelse.

Du kan altid framelde dig nyhedsbrevet ved at besvare mailen. Der er ingen forpligtigelser knyttet til modtagelsen.